

Warszawa, dnia 23 lutego 2022 r.

Informacja o wynikach kontroli
na temat: Zapewnienie bezpieczeństwa granicy państwowej oraz terytorium RP zrealizowanej
w Placówce Straży Granicznej w Korczowej

- I. Podstawa prawna**
Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹.
- II. Tryb kontroli**
Kontrola została przeprowadzona przez Departament Kontroli i Nadzoru (obecnie Departament Kontroli) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w trybie zwykłym, zgodnie z *Planem kontroli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rok 2020*.
- III. Termin kontroli**
Od 10 sierpnia 2020 r. do 30 września 2020 r.
- IV. Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:**
- 1) Planowanie, organizowanie i pełnienie służby w placówce Straży Granicznej w ochronie granicy państwowej i kontroli ruchu granicznego oraz w celu wykrywania przestępstw i wykroczeń.
 - 2) Ochrona granicy państwowej poza przejściem granicznym.
 - 3) Kontrola ruchu granicznego w przejściu granicznym.
 - 4) Wykrywanie przestępstw i wykroczeń pozostających w związku z przekraczaniem granicy państwowej lub przemieszczaniem przez granicę państwową przedmiotów, towarów, substancji i innych rzeczy, które wymagają zezwolenia lub których przewóz jest zabroniony.
 - 5) Współdziałanie z organami i instytucjami w zakresie ochrony granicy państwowej i kontroli ruchu granicznego oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń.
 - 6) Nadzór nad czynnościami związanymi z realizacją zadań w ochronie granicy państwowej, kontroli ruchu granicznego oraz wykrywaniem przestępstw i wykroczeń mających związek z przekraczaniem granicy państwowej lub przemieszczaniem przez granicę państwową przedmiotów, towarów, substancji i innych rzeczy, które wymagają zezwolenia lub których przewóz jest zabroniony.
- V. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2019 r. do 30 czerwca 2020 r.**
- VI. Ustalenia kontroli – ocena kontrolowanej działalności**
Działania podejmowane w Placówce Straży Granicznej w Korczowej² w zakresie realizacji zadań związanych z *zapewnieniem bezpieczeństwa granicy państwowej oraz terytorium RP* z punktu widzenia

¹ t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 224.

² Zwanej dalej: placówką SG, placówką Straży Granicznej lub PSG.

kryteriów kontroli oceniono jako **legalne, rzetelne i celowe**. Powyższą ocenę działalności jednostki kontrolowanej wystawiono pomimo stwierdzonych **nieprawidłowości**, które dotyczyły: nieutworzenia magazynu depozytowego; niewłaściwego poinformowania cudzoziemca o jego prawach i obowiązkach w postępowaniu wizowym; niedochowania formy protokołu przekazania amunicji do jednostki Policji; a które w istocie miały charakter wyłącznie jednostkowy i nie spowodowały negatywnych skutków w służbowej działalności PSG, ani też w prowadzonych postępowaniach. Stwierdzono również **uchybień** polegające na braku informacji (adnotacji) w materiałach z postępowania o wydanie wize, o wniesieniu albo zwolnieniu z opłaty skarbowej, niezamieszczaniu w zawiadomieniach daty wszczęcia postępowania w sprawach z transportu drogowego; niewłaściwego przytaczania w zawiadomieniach o wszczęciu postępowania w sprawach cudzoziemców oraz decyzjach administracyjnych numeracji jednostek redakcyjnych przepisów; niezamieszczaniu odcisku pieczęci urzędu w decyzjach o unieważnieniu lub cofnięciu wize krajowej.

W Placówce SG w Korczowej realizowano ustawowe zadania dotyczące ochrony granicy państwowej i kontroli ruchu granicznego w sposób skuteczny, na podstawie i w granicach obowiązujących przepisów prawa krajowego oraz Unii Europejskiej, zawartych umów i porozumień, a także przy wykorzystaniu najlepszych praktyk stosowanych w Unii Europejskiej i strefie Schengen.

W sposób skuteczny realizowane były czynności służbowe, które w oparciu o wpisy, np. w Systemie Informatycznym Schengen lub zlecenia krajowe, uniemożliwiały osobom naruszającym przepisy, wjazd na terytorium RP oraz obszaru państw Schengen, albo skutkowały ich zatrzymaniem i przekazaniem właściwym organom. Sposób prowadzenia kontroli zapewniał bezpieczeństwo ruchu granicznego. Pierwsza i druga linia kontroli była wyposażona w niezbędny sprzęt umożliwiający przeprowadzanie odpraw granicznych. Organizacja i planowanie służby były adekwatne do prowadzonych analiz oraz rozpoznania granicznego, które uwzględniały aktualną i przewidywaną sytuację w zasięgu terytorialnym PSG. W celu właściwego zabezpieczenia granicy państwowej przed ewentualnymi zdarzeniami granicznymi, wzmocnionym nadzorem obejmowano odcinki wskazane jako szczególnie zagrożone nielegalnym przekroczeniem granicy, co uznano za działanie właściwe i celowe. Jak ustalono sposób wykorzystania posiadanych przez PSG środków technicznych m.in.: takich jak pojazdy obserwacyjne, gogle noktowizyjne, kamery termowizyjne oraz fotopułapki był efektywny.

Zastosowanie szeregu form i metod działań w ochronie granicy państwowej zarówno w drogowym przejściu granicznym Korczowa-Krakowiec, jak i poza nim, przyczyniło się do skuteczności rozpoznania, przeciwdziałania oraz ujawniania zdarzeń związanych z przekroczeniami granicy państwowej wbrew obowiązującym przepisom oraz przemytu rzeczy i towarów.

Opracowane i wdrożone przez Komendanta PSG (wspólnie ze Służbą Celno-Skarbową) procedury, wraz z właściwym wyposażeniem drogowego przejścia granicznego³ w szereg urządzeń technicznych i systemów, w odpowiedni sposób zabezpieczyły je przed wystąpieniem negatywnych zdarzeń związanych np. z ominięciem odprawy lub ucieczką z miejsca kontroli.

Wprowadzone w placówce SG rozwiązania organizacyjne, kadrowe oraz stworzone warunki techniczne umożliwiały prawidłową i prowadzoną w sposób ciągły kontrolę radiometryczną. Podejmowane przez funkcjonariuszy SG czynności służbowe, będące następstwem stwierdzonych naruszeń przepisów przez osoby przekraczające granicę państwową lub dopuszczające się czynów zabronionych, w ramach postępowania karnych, administracyjnych lub o wykroczenia (np. mandatowych), były właściwe i efektywne. Skutkowały one nie tylko sankcją karną czy finansową, ale także okresowym

³ Zwane dalej: dpj.

zakazem wjazdu, odmową wjazdu, zobowiązaniem do powrotu (wyjazdu z RP) lub przekazaniem do innego państwa.

Dokumenty organizacyjne jednostki kontrolowanej, w tym m.in. *Wewnętrzny podział zadań* dla poszczególnych komórek organizacyjnych, zawierały właściwe zapisy dotyczące realizacji ustawowych zadań. Zakres obowiązków i uprawnień funkcjonariuszy SG umożliwił w sposób systemowy podejmowanie czynności służbowych w zakresie kontroli ruchu granicznego i ochrony granicy państwowej, a sposób sprawowanego nadzoru przez kierownictwo placówki SG nad realizacją ww. zadań gwarantował ich prawidłowość i celowość.

Współdziałanie jednostki kontrolowanej ze służbami oraz organami administracji publicznej i innymi instytucjami, a także Stroną ukraińską realizowano na bieżąco oraz w sposób prawidłowy. Stale prowadzona współpraca przyczyniała się do skuteczności ochrony granicy państwowej, przeciwdziałania popełnianym przestępstwom i wykroczeniom oraz przestępstwom i wykroczeniom skarbowym.

VII. Wnioski i zalecenia pokontrolne

W celu wyeliminowania ze służbowej działalności stwierdzonych w trakcie kontroli uchybień i nieprawidłowości oraz usprawnienia funkcjonowania kontrolowanej jednostki wnioskowano o:

1. Realizowanie, w postępowaniach o wydanie wizy cudzoziemcowi, czynności związanych z pouczeniem cudzoziemca o zasadach i trybie postępowania oraz o przysługujących mu prawach i ciążących na nim obowiązkach, w formie pisemnej i w języku dla niego zrozumiałym – zgodnie z art. 7 ustawy *o cudzoziemcach*.
2. Zamieszczanie w aktach postępowań o wydanie wizy informacji o wniesieniu albo zwolnieniu z opłaty skarbowej.
3. Zamieszczanie odcisku pieczęci okrągłych (metalowych) urzędu na decyzjach o unieważnieniu lub cofnięciu wizy krajowej.
4. Podawanie kompletnej podstawy prawnej w zawiadomieniach o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz w decyzjach o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.
5. Utworzenie magazynu depozytowego.
6. Każdorazowe przekazywanie zatrzymanej amunicji do właściwej jednostki Policji na zasadach i w sposób określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z 14 grudnia 2012 r. *w sprawie podmiotów uprawnionych do przechowywania oraz zniszczenia w postępowaniu karnym przedmiotów i substancji stwarzających niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia*.
7. Zamieszczanie w zawiadomieniu o wszczęciu postępowania w sprawie transportu drogowego faktycznej daty wszczęcia takiego postępowania.
8. Podjęcie, za pośrednictwem Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału SG, działań mających na celu skuteczne usunięcie z terenu PSG zalegających od kilku lat odpadów, co do których Główny Inspektor Ochrony Środowiska⁴ wydał rozstrzygnięcia w prowadzonych przez ten organ postępowaniach administracyjnych.
9. Wypracowanie, w porozumieniu z Komendantem Bieszczadzkiego Oddziału SG oraz w uzgodnieniu w ramach współdziałania z Wojewódzkim Inspektoratem Ochrony Środowiska, sposobu postępowania z odpadami w przypadku niewykonywania przez podmiot zobowiązany (przedsiębiorca wykonujący transport drogowy albo osoba fizyczna) rozstrzygnięć GIOŚ, a także działań zmierzających do egzekucji nałożonego obowiązku.

⁴ Zwany dalej: GIOŚ.